

Originea nepreferențială – În ce cazuri mai pot fi folosite certificatele de origine nepreferențială?

La finalul anului 2018, Comisia Europeană a emis noi orientări privind stabilirea și dovedirea originii nepreferențiale a marfurilor ce provin din țări terțe. Acestea vin atât în sprijinul importatorilor europeni, cât și al autorităților vamale.

Impact asupra tranzacțiilor derulate de importatorii europeni

Originea nepreferențială reprezintă naționalitatea economică a marfii, în timp ce statutul vamal al acesteia atestă dacă în țara respectivă marfa a fost pusă în liberă circulație sau nu.

În contextul măsurilor de salvagardare sau a altor tipuri de măsuri comerciale impuse de Uniunea Europeană (de ex. taxe antidumping), importatorii sunt responsabili pentru determinarea corectă a originii nepreferențiale pentru marfurile pe care le tranzacționează.

Prin noile orientări, Comisia Europeană atrage atenția atât importatorilor, cât și autorităților vamale, asupra faptului că la nivelul Uniunii Europene stabilirea și dovedirea originii nepreferențiale a marfurilor se realizează strict în baza regulilor prevăzute în acest teritoriu (și nu în baza celor din țara de export către UE). În plus, pentru aplicarea regulilor de origine nepreferențială este important ca importatorul să cunoască dacă marfurile fac obiectul unui regim special de import nepreferențial sau nu.

Ce marfuri sunt supuse unui regim special de import nepreferențial?

Comisia Europeană definește “regimul special de import nepreferențial” ca fiind acel regim în care produsele importate sunt supuse unor contingente tarifare (cum este cazul măsurilor de salvagardare împotriva importurilor de oțel impuse S.U.A. și altor țări).

Doar în acest caz, originea nepreferențială poate fi dovedită de importator prin intermediul unui certificat de origine, dar care trebuie întocmit strict conform regulilor și modelului prevăzut în normele de aplicare ale Codului Vamal Unional (Anexa 22-14). În caz contrar, dovada de origine poate fi respinsă, fapt ce poate atrage plăți adiționale de taxe pentru importatori.

Ce se întâmplă cu marfurile care nu se supun unui astfel de regim?

În cazul marfurilor nesupuse unui contingent tarifar (cea mai mare parte a marfurilor importate în UE), Comisia Europeană atrage atenția că în scopul dovedirii originii marfurilor la momentul importului, certificatele de origine emise de țări terțe (de ex. China, Thailanda, Taiwan) nu pot fi luate în considerare. Întrucât acestea sunt emise în baza altor reguli de origine, care diferă față de cele aplicabile la nivelul Uniunii Europene, ele oferă informații insuficiente privind originea nepreferențială a marfurilor.

De exemplu, multe dintre marfurile ce au ca țara de origine China sunt supuse unor taxe antidumping (40 – 60%) la importul în Uniunea Europeană. Anchetetele desfășurate recent de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) au constatat că, de multe ori, pentru a eluda aceste taxe, furnizorii le exporta din China către alte țări (de exemplu, Taiwan, Thailanda, India) și declara originea marfurilor ca fiind din aceste țări, în baza unor certificate de origine emise eronat. Astfel, în cadrul controalelor ulterioare, autoritățile vamale invalidează aceste certificate și obliga importatorii europeni la plata acestor taxe antidumping, plus dobânzile și penalitățile aferente.

Cum pot importatorii să dovedească originea în acest caz?

Primul instrument recomandat ar fi obținerea unei Informații Obligatorii de Origine (IOO) de la autoritățile vamale europene, un document certificat de autoritățile vamale care verifică și confirmă originea marfurilor.

În acest mod, în fapt, se securizează originea marfurilor, atât timp cât informațiile care au stat la baza emiterii unei IOO au fost corecte și complete. Importatorii vor ști exact ce taxe vamale au de plătit înaintea efectuării importurilor și pot negocia mai eficient prețul de achiziție sau modalitatea de livrare.

Al doilea instrument recomandat pentru dovedirea originii nepreferențiale în lipsa unei IOO ar fi un document întocmit de declarant (sau direct de exportator, dacă informațiile sunt considerate a fi confidențiale) ce va conține informațiile necesare determinării originii nepreferențiale (de exemplu, descrierea bunurilor, descrierea procesului de fabricație, dacă a fost obținut sau nu din materiale realizate în întregime în țara de export, regula de origine aplicată etc.). Un model de document (cu titlu informativ) este cuprins în Ghidul emis de Uniunea Europeană.

Verificarea corectitudinii originii nepreferențiale a marfurilor cu ocazia controalelor vamale ulterioare este unul dintre subiectele fierbinți în România și în Uniunea Europeană.

Declararea și dovedirea originii marfurilor, atât la momentul formalităților de import cât și ulterior, cade în responsabilitatea operatorilor economici importatori. Așadar, este esențial ca aceștia să cunoască regulile de origine aplicabile la nivelul UE pentru evitarea oricărui plăți adiționale de taxe la import.